

Geografia: 18.05.2020 r. – Scenariusz lekcji – Halina Łaś

Witaj na kolejnej lekcji geografii 😊

Na dzisiejszej lekcji zapoznasz się ze zmianami, które zachodzą w strefach podmiejskich dużych miast.

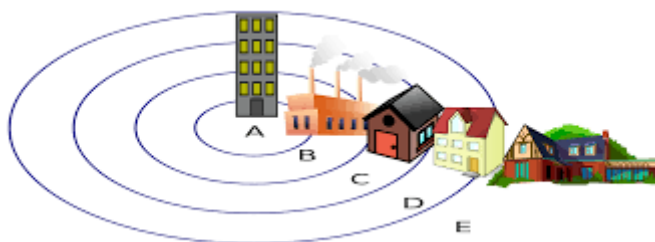
Cele szczegółowe w języku ucznia to:

- 1) poznasz czym jest strefa podmiejska oraz suburbanizacja;
- 2) poznasz przykłady zmian w zagospodarowaniu terenu zachodzących w strefach podmiejskich dużych miast.
- 3) porównasz i ocenisz warunki życia w dużym mieście i jego strefie podmiejskiej;
- 4) poznasz przyczyny zmian demograficznych zachodzących w strefach podmiejskich;
- 5) poznasz konsekwencje rozwoju stref podmiejskich,
- 6) potrafisz wykorzystać mapę i fotografie do analizy i opisu zmian zagospodarowania terenu w strefach podmiejskich miast na przykładzie Krakowa i Warszawy;

REALIZACJA:

Zapisz w zeszyte temat lekcji:

Rozwój dużych miast a zmiany w strefach podmiejskich.

Dzisiejsza lekcja tematycznie nawiązuje do lekcji o ludności Polski i procesach urbanizacyjnych, czyli miastotwórczych. Wówczas mówiliśmy o tym, kiedy osiedle ludzi uznaje się za miasto, jakie spełnia funkcje, jakie są wady i zalety życia w mieście. Poznaliśmy także co to jest proces urbanizacji – czyli rozwoju miast oraz ile wynosi wskaźnik urbanizacji Polski na tle innych krajów Europy. Ustaliliśmy wówczas, że ok. 61 % Polaków mieszka w miastach.

Po drugiej wojnie światowej do końca XX w. dominującym kierunkiem migracji wewnętrznych był wyjazd mieszkańców wsi do miast. Miasta się rozrastały dynamicznie. Ostatnie lata pokazują, że zaczyna być widoczny proces odwrotny. Mieszkańcy miast wyprowadzają się na wieś – ale tę położoną bardzo blisko miasta do tzw. strefy podmiejskiej.

Strefy podmiejskie dużych miast w Polsce są obecnie obszarem dynamicznych przekształceń w sferze społecznej, funkcjonalnej i morfologicznej osiedli, które odbywają się w wyniku procesów **suburbanizacji**. W gminach podmiejskich rozkwita typowy krajobraz rolniczy. Tym samym na tych obszarach pojawiają się nowe gospodarstwa, zakłady i domostwa. Zaludnienie stref podmiejskich wzrasta wraz z chęćmi posiadania własnej ziemi przez społeczeństwo, a zaludnienie centrum miast zdecydowanie maleje. Osoby, które przenoszą się do stref podmiejskich, są zwykle lepiej wykształcone i zarabiają więcej niż rodowici mieszkańcy tych obszarów. Przyjezdni to głównie ludzie młodzi, którzy mają dzieci lub planują ich posiadanie. Większość z nich dojeżdża do pracy w mieście. Wobec tego w strefach podmiejskich jest dużo osób z wykształceniem wyższym i pracujących poza rolnictwem, a do tego odsetek ludzi w najmłodszych grupach wiekowych (0-17 lat) jest tam wyższy niż w miastach.

Przyczyny takiego stanu rzeczy to: mniejszy koszt gruntu, możliwość pozyskania większych powierzchni działek, brak korków ulicznych, cisza i spokój.

To tak krótko na ten temat a teraz Twoja samodzielna praca:

1. Zapoznaj się z przyczynami migracji do stref podmiejskich oraz skutkami tych procesów – podręcznik (str. 216-217). Zwróć uwagę na wykres: Zmiany zaludnienia Krakowa i jego strefy podmiejskiej” – wyciągnij wniosek.
2. Przeanalizuj diagram na str. 217 – Dwukierunkowe migracje ludności pomiędzy dużym miastem a mniejszymi miejscowościami.
3. Zastanów się jakie są różnice pomiędzy życiem w mieście i w strefie podmiejskiej.
4. Przeczytaj także informacje o zmianach struktury demograficznej na obszarach podmiejskich – str.2019 oraz zmianach w użytkowaniu i zagospodarowaniu terenu – jak się żyje w strefach podmiejskich. Porównaj zmiany w zagospodarowaniu terenu wsi Bolechowice pod Krakowem na przestrzeni 17 lat - str. 218
5. W zeszycie ćwiczeń wykonaj zad. 2.

Możesz skorzystać z lekcji na ten temat na you tube:

<https://www.youtube.com/watch?v=625042-DHGA>

6. Zapisz w zeszycie krótką notatkę:

Zmiany w strefach podmiejskich wynikające z rozwoju dużych miast:

- wzrost zaludnienia,
- zmiany struktury demograficznej, przeważa ludność w wieku produkcyjnym, dodatni przyrost naturalny,
- zmiany w użytkowaniu i zagospodarowaniu terenu,
- suburbanizacja.

Podsumowanie:

Wykonaj zad. 1 i zad. 3 w zeszycie ćwiczeń.

Przygotuj odpowiedź ustną na zad. 2 i 3 w podręczniku str. 2019. – **na środę 20 maja 2020 r.**

I następna lekcja trochę powiązana z poprzednią: Zapisz temat w zeszycie:

Wpływ migracji na strukturę demograficzną wsi.

Ta lekcja poświęcona będzie problemowi, który w jakimś stopniu dotyka także naszą miejscowość.

Cel ogólny: zapoznanie uczniów z zagadnieniem przemian demograficznych obszarów wiejskich wywołanych odpływem ludności do miast.

Cele szczegółowe w języku ucznia:

- 1) podasz przykładowe czynniki skłaniające ludzi do migracji ze wsi do miast;
  - 2) potrafisz połączyć zdarzenia w ciągi przyczynowo-skutkowe;
  - 3) potrafisz wyjaśnić zależność pomiędzy ujemnym saldem migracji a wyludnianiem się wsi oraz zmianą struktury wiekowej ludności;
  - 4) podasz przykłady skutków wywołanych przez ujemne saldo migracji,
  - 5) potrafisz korzystać z różnorodnych źródeł informacji
-

Realizacja:

Temat jest bardzo istotny z naszego punktu widzenia – czyli mieszkańców Staszówki. Poprzednia lekcja opowiadała o nowym zjawisku urbanizacyjnym i demograficznym mianowicie o rozwoju – rozrastaniu się stref podmiejskich, natomiast dzisiejsza będzie o tym co z miejscowościami, które są położone zdaleka od miast – na peryferiach, tak, jak nasz miejscowość. Zastanowimy się jakie są warunki rozwoju i jak tu wygląda sytuacja demograficzna. Mam nadzieję, że wykorzystasz dotychczasową wiedzę i własne obserwacje.

Ale zanim to nastąpi zobacz lekcję na you tube o tym samym temacie, link:

https://www.youtube.com/watch?v=xS.mm_u79xY

- 1) Teraz zapisz w zeszycie pod tematem/ wykorzystaj informacje z lekcji albo podręcznik str. 220 i na str. 221 Błędne koło wyludniania i problemów gospodarczych wsi.

Wpisuję po jednym przykładzie – TY dopisz ich więcej.

Przyczyny migracji wieś - miasto	Skutki migracji wieś - miasto
- gorsze perspektywy zawodowe	- zmiana struktury wieku, duży % to ludzie w wieku poprodukcyjnym, - ujemne saldo migracji

- 2) Korzystając z Internetu podaj przykład dowolnego powiatu w którym saldo migracji jest dodatnie i przykład powiatu w którym saldo migracji jest ujemne. Sprawdź jak wygląda sytuacja w powiecie gorlickim. Możesz sprawdzić dane korzystając z linka:

<https://samorząd.pap.pl/kategoria/archiwum/saldo-migracji-gdzie-ludzie-chca-mieszkac-skad-uciekaja-tabela-wszystkich-gmin>

lub poszukaj samodzielnie.

PODSUMOWANIE:

Sprawdź, czy zrealizowałeś/zrealizowałaś wszystkie cele lekcji.

=====

Zadanie domowe:

Wyślij notatkę z lekcji do 22 maja 2020 r.- otrzymasz kolejnego PLUSA lub MINUSA.

Zadanie dodatkowe:

Porozmawiaj z rodzicami, dziadkami, zastanów się i napisz, jak według Ciebie będzie wyglądać sytuacja w Staszówce pod względem ludnościowym? Czy wszyscy młodzi wyjadą? Czy nasza wieś będzie się rozwijać?

Jeśli chcesz się swoimi przemyśleniami podzielić zapisz je w zeszycie i skan prześlij mi e-mailem.

Uwaga:

W związku z tym, że mamy już możliwość prowadzenia lekcji online – postaram się z Wami połączyć na takiej lekcji. Dam znać wcześniej.

Pozdrawiam

Halina Łaś